

DOCUMENT MARC

ESCOLA PÚBLICA SAGRADA FAMÍLIA

Barri de Gràcia
Districte de Gràcia-Eixample

*INICIAT EL CURS 2009-2010
INAUGURAT EL 5 DE MAIG DE 2012*

El nostre centre, el nostre entorn

L'escola es va adherir al Programa Camí Escolar el curs 2009-2010, dins les actuacions del Pla Comunitari de la Sagrada Família.

Som una escola de doble línia, amb 451 alumnes aquest curs, 32 mestres, 4 persones del PAS, 23 monitores i monitors de menjador i 6 membres de la cuina. El servei de cuina i menjador el gestiona l'AMPA, també el de les activitats extraescolars.

Som una escola inclusiva, connectada amb l'entorn, catalana i intercultural, laica, activa, coeducadora i sostenible. Treballem l'educació emocional i en valors, fomentem la convivència amb assemblees, delegats i tutories. Ens organitzem, a més dels grups per edats, en franges i tallers interdisciplinaris i multinivell, amb ús a les aules de les tecnologies, i amb el treball Corporal desenvolupat a psicomotricitat, expressió corporal, Educació Física i activitats amb conveni amb l'Esportiu Claror.

Som una escola marcadament urbana, ja que el nostre edifici és envoltat de pisos (pels costats i per dalt). Per això per nosaltres és molt important introduir elements naturals a l'escola (plantes, arbres, horts urbans), i formen part del nostre Projecte les activitats culturals, colònies i sortides.

Al soterrani hi tenim les instal·lacions de l'Esportiu Claror i el garatge dels veïns.

Tot i pertànyer a Gràcia, els carrers que ens envolten són de l'eixample: Còrsega, Sardènyia, Rosselló. Els nostres dos accessos (porta principal i la de l'Esportiu Claror) són pel carrer Sardènyia. Som molt a prop de la Sagrada Família, i això ens representa proximitat i convivència amb trànsit rodat intens i moviment turístic, presència de vigilància policial per aquesta raó i altres circumstàncies puntuals (proximitat de la residència de l'alcalde).

Des de l'inici del treball del Camí Escolar s'ha treballat el nostre context: el soroll de la circulació al carrer Sardènyia (es va demanar i aconseguir que no hi passessin autocars turístics i autobusos, després igualment amb els camions de recollida selectiva dins l'horari escolar), la contaminació acústica (en diversos cursos, l'últim el 17-18) i la qualitat de l'aire (també es treballa el curs 17-18). Igualment, als diferents nivells, es treballen el coneixement dels itineraris habituals dels infants, els passos de vianants, els semàfors, les botigues amigues...

motivacions i objectius

L'objectiu general del programa de camí escolar és «promoure l'autonomia de l'infant i educar per una mobilitat sostenible».

A la nostra escola, connectada amb l'entorn, la principal motivació per a l'adhesió ha estat el treball que es va engegar al Pla Comunitari ja el 2009. També ens mou la necessitat de conèixer directament amb vianants, cotxes, autobusos i autocars, per la nostra ubicació al mapa i la proximitat de la Sagrada Família.

OBJECTIU GENERAL: Promoure l'autonomia de l'infant i educar per una mobilitat sostenible

MOTIVACIONS

Presència de vehicles a l'entorn de l'escola

Gran part dels nens i nenes venen acompanyats

Contaminació ambiental i acústica al voltant del centre

promoure els desplaçaments no motoritzats

OBJECTIUS

Fomentar l'autonomia de l'infant

Enfortir el vincle amb l'entorn de l'escola (comerços, etc)

Promoure hàbits saludables

Enfortir el vincle escola i entorn

Promoure la participació dels infants

Promoure l'ús de la bicicleta entre pares i alumnes

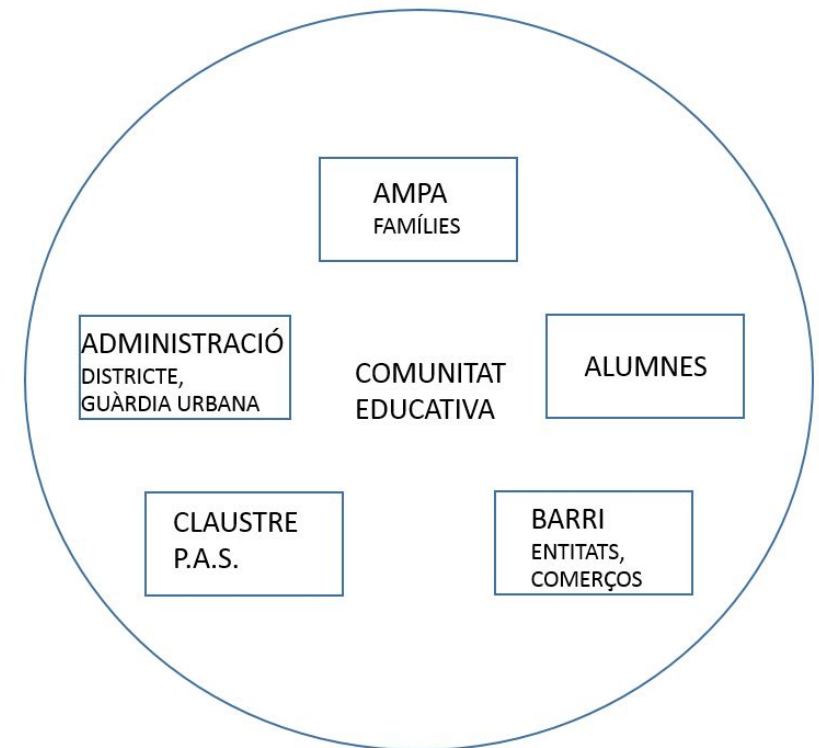
agents implicats i organització

El programa “Camí escolar, espai amic” es desenvolupa amb la participació de tots els agents de la comunitat educativa, i en col·laboració amb l’administració municipal i el barri.

Amb la nostra AMPA tenim una llarga tradició de col·laboració, ja que vam ser una cooperativa de famílies i mestres durant molts anys.

Som una de les poques escoles en què encara ens acompanyen a les sortides i excursions mares i pares de l’alumnat.

Les comissions de l’Ampa s’organitzen per aportar el seu suport en tots aquells aspectes susceptibles de fer-ho: festes, extraescolars, menjador, manteniment i Camí Amic o Camí Escolar.

Comissió de camí escolar de centre:

DOCUMENT MARC ESCOLA PÚBLICA SAGRADA FAMÍLIA. GRÀCIA Curs 2017-2018

- En forma part un membre de l'Ampa, un representant del Claustre, una persona de l'equip directiu (cap d'estudis o direcció) i un representant de l'Ajuntament. En breu hi incorporarem 2 representants de l'alumnat, que probablement seran també delegats del seu curs (5è o 6è).
- Responsabilitat de les tasques de la comissió:
  - emplenar document marc: *Direcció del Centre, en base a la documentació que es disposa, amb el consens de la Comissió.*
  - publicar notícies al blog/web: *Cap d'estudis*
  - comunicació i difusió als altres membres de la comunitat: els respectius representants (mestre, pare o mare, alumnat).
- Periodicitat de les reunions de la comissió: Un cop a l'inici i l'altre al final de curs, i sempre que calgui.

Comissió de seguiment:

Aquesta comissió està formada per la comissió de camí escolar de centre, la tècnica referent de camí escolar de l'IMEB, el tècnic de districte, representants de Mobilitat, Guàrdia Urbana i Serveis Tècnics. Podem convidar a participar en aquesta comissió a representants de les botigues i entitats amigues, representants de les associacions de veïns, etc.

Col·laboradors:

- L'escola forma part del **programa E+S** (Escoles més sostenibles, abans agenda 21) des dels seus inicis.
- Durant el curs 17-18 hem iniciat un **projecte d'Aprenentatge i Servei (APS)** amb l'institut La Sedeta, d'animació a la lectura i apadrinament lector.
- A l'escola, però, ja fa molts anys que existeix **col·laboració** amb els alumnes de la Sedeta, coordinada pels professors que són cap de Departament de Llengües estrangeres a ambdós centres, de manera que al llarg del curs uns alumnes de 2n de Batxillerat de l'institut venen a l'escola a fer suport oral en llengua anglesa a alumnat de 6è.
- També es fomenta la visita periòdica una tarda a la setmana d'exalumnes voluntaris, que donen suport a algun dels grups d'Educació Infantil.

- Tenim relació amb la Llar d'avis més propera: cada curs un nivell de l'escola (habitualment 5è) hi fa la visita pels volts de Nadal, i hi ofereix un petit concert. És una activitat molt gratificant per tots els implicats, amb tot el treball de valors i emocions enriqueix el de l'àmbit artístic i social.
- Es fa el concert de Nadal de Cicle Inicial al Centre Cívic La Sedeta.
- El taller de mecànica de davant de l'escola ens ajuda en diversos moments: quan cal inflar les rodes del carro de Carnaval, quan l'alumnat fa un projecte de vehicles... De la mateixa manera, les botigues del voltant col·laboren amb nosaltres quan els ho demanem.

pla de treball i cronograma

En el següent quadre es defineixen les accions a realitzar en les diferents fases del programa. Les tècniques del programa us facilitaran una guia de les activitats que es poden realitzar. Una vegada tingueu aquesta informació, indiqueu les accions a realitzar en cada fase del programa i el període de temps previst per a cadascuna. Concreteu, sempre que sigui possible, el nombre de sessions previstes, el nom de les activitats escollides per a cada tema, el curs o cursos on es duran a terme, i el període de realització previst.

Recordeu que els infants han de ser els protagonistes principals dels projectes. En el quadre de sota s'ha de reflectir quin paper tindran els infants en cada fase i les activitats que desenvoluparem amb ells a l'aula.

PRESENTACIÓ DEL PROGRAMA	<i>CURS 2009-2010</i>				
FASE 0 – COMENCEM A CAMINAR	<i>CURS 2010-2011</i>				
Redacció del document marc	Sessió 1:31-GENER-2018	Sessió 2:14-FEBRER-2018	Sessió 3:		
FASE 1 – EXPLOREM EL CAMÍ					
	Activitat a realitzar	A qui va dirigida?	Tasques	Qui ho farà?	Període realització
Hàbits de mobilitat	<i>Enquesta a les famílies Debat</i>	<i>Famílies, cicle superior.</i>	<i>Buidatge dades.</i>	<i>Escola, Ampa, alumnes</i>	<i>Fet en cursos anteriors (data any?)</i>

Aranya de mobilitat

Incidències de l'entorn

Redacció del document de diagnosi DESEMBRE -2008 a
DESEMBRE -2009
Quadern de treball
Familiar

Retorn de la diagnosi FEBRER 2011

FASE 2 – SORTIM AL BARRI Març 2011-Març 2012

	Activitat a realitzar	A qui va dirigida?	Tasques	Qui ho farà?	Període realització
UN TOMB A L'ILLA	Tomb a l'entorn	P3, P4 i P5	Sortida, fotos	Tutores i acompanyants	2n trimestre
VISITEM ESPAIS COMUNS	Biblioteca, Centre Cívic, Llar d'avis	Infantil i Primària	Visita i activitat	Tutores, especialistes i acompanyants	1r, 2n, 3r trimestre
EL CAMÍ DE CASA A L'ESCOLA	Representació Gràfica	Primària	Plànols, itineraris	Tutors	2n trimestre

CELEBREM EL CAMÍ ESCOLAR 5 de maig de 2012

**FASE 3 - AVALUACIÓ
SEGUIMENT**

	Activitat a realitzar	A qui va dirigida?	Tasques	Qui ho farà?	Període realització
UN TOMB A L'ILLA	Difusió, valoració	Comunitat Educativa	Blog, avaluació	coordinadores	2n-3r trim
VISITES ESPAIS COMUNS	Difusió, valoració	Comunitat Educativa	Blog, avaluació	coordinadores	2n-3r trim

EL CAMÍ DE CASA A L'ESCOLA

Difusió, valoració

Comunitat Educativa Blog, avaluació

coordinadores

2n-3r trim

PLA ANUAL de CENTRE (PAC)

L'objectiu és mantenir viu el camí i incorporar-lo a les dinàmiques de la comunitat educativa del centre. Aquesta continuïtat queda reflectida en el Pla Anual de Centre (PAC)

pla de comunicació

Entre l'escola i les famílies hem de pensar les diferents accions a realitzar per a difondre el projecte entre els agents. Algunes d'aquestes accions seran permanents i altres puntuals.

Aprofitarem els mecanismes habituals dels quals disposem com a eines de difusió: web del centre i de l'Ampa, xarxes socials, correu electrònic, suro del vestíbul.

Escola:

- Revisar i actualitzar l'apartat de Camí Escolar al web de l'escola: publicar el document marc i actualitzar les diferents accions realitzades
- Claustre específic de camí escolar amb el suport de representant del districte
- Publicació de notícies a les xarxes socials
- Vincular alguna celebració de l'escola (Rua de Carnaval) per fer difusió del projecte
- Documentar amb imatges i vídeos el procés de camí escolar

AMPA i famílies:

- Revisar i actualitzar l'apartat de Camí Escolar al web de l'escola: publicar el document marc i actualitzar les diferents accions realitzades
- Assemblea de l'AMPA específica de camí escolar a l'inici de curs per explicar el projecte i resoldre dubtes amb les famílies
- Documentar amb imatges i vídeos el procés de camí escolar
- Xerrades temàtiques i espais de debat sobre els objectius del projecte
- Difusió a la festa major i als Consells del barri

Infants:

- Diari del camí escolar
- Disseny de la mascota de camí escolar
- Explicació del projecte a altres classes
- Difusió del projecte a la web de l'escola i les xarxes socials

indicadors d'avaluació i seguiment

Els indicadors permeten avaluar quantitativament i qualitativament el desenvolupament del projecte.

A continuació apareixen una sèrie d'indicadors que permetran fer el seguiment de l'evolució del projecte i el grau d'assoliment dels objectius

Indicadors quantitius

- Nombre de nens i nenes que fan el camí cap a l'escola a peu
- Percentatge d'alumnes que venen sols a l'escola
- Quantitat d'activitats que es realitzen a cada tutoria relacionades amb el camí escolar

Indicadors qualitius

- Grau de satisfacció dels diferents agents participants, en relació a les diferents activitats i als resultats
- Revisió i manteniment anuals de les estructures (senyals, rètols, pintures al terra, aparcaments de bicicletes) necessàries per a un bon camí escolar

ACTIVITATS DEL CURS 2017-2018:

NIVELL	NOM DE L'ACTIVITAT	OBJECTIU	MATERIALS	DURADA	ÀREA/ ÀMBIT	VALORACIÓ
tota l'Escola	tanca de seguretat	protecció de l'entorn immediat de l'escola arrel de la implantació del carril bici de Sardonya			seguretat	s'ha allargat la tanca tot i que algunes famílies encara ho troben poc
P3-P4-P5-1r-2n-3r	Bicicletada	autonomia dels infants en els desplaçaments en bicicleta, aprendre les normes i la convivència		2h	Educació Viària	participació 25 persones, molt positiva
1r Primària	Visita de la Guàrdia Urbana	Educació Viària	Vídeo	1 h	Educació Viària	Positiva. Els alumnes han participat activament de l'activitat.
1r Primària	Sortida pel barri	Conèixer el barri i els seus elements característics.		1,5 h		

		Reconèixer el camí més segur per anar a l'escola. Integrar els elements que ens fan sentir-nos segurs al carrer: semàfors, passos de vianants...				
2n Primària	Sortida pel barri	Orientació espacial. Reconeixement de l'entorn. Reconeixement dels senyals de trànsit més importants. Reconeixement de les botigues del barri. Seguretat viària.	Càmera fotogràfica Plànol	1,5 h	Coneixement del Medi Llengua	
3r Primària	Dibuixem al natural	Conèixer el Camí Amic per anar de l'escola al Parc de la Sagrada Família.	Full, carpeta i llapis.	2,5 h	Coneixement del Medi Plàstica	
3r Primària	Capturem Sant Pau	Conèixer el Camí Amic per anar de l'escola a l'Hospital de Sant Pau.	Càmeres de fotos.	3 h	Coneixement del Medi Plàstica	
4t Primària	"X aire" (activitat conjunta amb 20 escoles de Barcelona)	Estudiar la contaminació de NO2 dels carrers del voltant de l'escola.	Tubs d'assaig Mapes Ipads Google Maps Graelles Regles	Gairebé 2 mesos	Coneixement del Medi Llengua	Molt positiva

			Escales			
4t Primària	Estudi de la contaminació acústica de l'escola.	Estudiar el nivell de contaminació acústica de l'escola per tal de millorar-lo.	Mesuradors de decibels. Plànols de l'escola.	3 setmanes	Eix transversal	Molt positiva
5è Primària	Normes de desplaçament per la via pública.	Seguretat viària i respecte.	Sessió explicativa a classe. Es torna a recordar a cada sortida escolar.	Cada sortida escolar.	Valors Educació Viària	
5è Primària	Normes de desplaçament amb transport públic.	Seguretat viària i respecte.	Sessió explicativa a classe. Es torna a recordar a cada sortida escolar que impliqui l'ús del transport públic.	Cada sortida escolar que impliqui l'ús del transport públic.	Valors Educació Viària	
5è Primària	Recordar que els alumnes portin la T-12 o T-16.	Estalvi econòmic	Sessió explicativa a classe. Es torna a recordar a cada sortida escolar que impliqui l'ús del transport públic.	Cada sortida escolar que impliqui l'ús del transport públic.	Valors Educació Viària	
5è Primària	Passos zebra i semàfors	Seguretat viària	Sessió explicativa a classe. Recordatori en cada sortida.	Una assemblea i sempre que convingui.	Valors Educació Viària	

			Recordar pintades Camí Amic al terra.			
5è Primària	Recordar botigues amigues	Garantir suports en el trajecte entre casa i l'escola.	Sessió explicativa a classe. Recordatori en cada sortida.	Una assemblea i sempre que convingui.	Valors Educació Viària	
6è Primària	Recordar botigues amigues	Poder anar a casa amb tranquil·litat i seguretat.	Cartells	Una o dues sessions d'assemblea .	Valors Educació Viària	
6è Primària	Recordar i respectar passos zebra i semàfors quan van sols pel carrer.	Seguretat viària	Ensenyar els senyals pintats al carrer.	Totes les sortides	Valors Educació Viària	
6è Primària	Explicar el funcionament del carril bici.	Seguretat viària	Ensenyar els semàfors específics.	Una sessió d'assemblea	Valors Educació Viària	
6è Primària	Funcionament pel carrer: com i què?	Seguretat viària i respecte	Recordar sessió Guàrdia Urbana	Cada sortida	Valors Educació Viària	
6è Primària	Saber anar correctament en transport públic.	Seguretat viària i respecte	Explicacions útils en cas de pèrdua.	Cada sortida	Valors Educació Viària	

DOCUMENT MARC ESCOLA PÚBLICA SAGRADA FAMÍLIA. GRÀCIA Curs 2017-2018

6è Primària	Recordar que portin, si la tenen, la T-12 o la T-16.	Promoure l'estalvi i l'ús responsable.	Recordar de portar la targeta.	Cada sortida	Valors Educació Viària	